YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

4 päivänä lokakuuta 2001 *

Asiassa C-403/99,

Italian tasavalta, asiamiehenään U. Leanza, avustajanaan avvocato dello Stato D. Del Gaizo, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään F. Ruggeri Laderchi, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa euron muuntokursseista kansalliseksi rahayksiköksi tai 1 päivästä heinäkuuta 1999 alkaen sovellettavista valuuttakursseista johtuvien tasaustukien enimmäismäärän vahvistamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1639/1999 (EYVL L 194, s. 33)

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. La Pergola sekä tuomarit D. A. O. Edward, P. Jann (esittelevä tuomari), S. von Bahr ja C. W. A. Timmermans,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Italian tasavallan, asiamiehenään D. Del Gaizo, ja komission, asiamiehenään L. Visaggio, 5.4.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.5.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Italian tasavalta on nostanut EY 230 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 20.10.1999 ja jossa se vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa euron muuntokursseista kansalliseksi rahayksiköksi tai 1 päivästä heinäkuuta 1999 alkaen sovellettavista valuutta-

kursseista johtuvien tasaustukien enimmäismäärän vahvistamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1639/1999 (EYVL L 194, s. 33; jäljempänä riidanalainen asetus).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 Yhteisön maatalouden valuuttajärjestelmän tarkoituksena on vähentää valuuttakurssien vaihtelun vaikutusta yhteisön viljelijöille tiettynä valuuttana maksettavien, mutta yhteisön maatalouspolitiikkaa koskevissa säädöksissä muuna valuuttana tai laskentayksikkönä ilmaistujen tukien arvoon.

3 Ennen 1.1.1999 tapahtunutta yhtenäisvaluutta euron käyttöönottoa Euroopan unionin yhdessätoista jäsenvaltiossa yhteisön maatalouden valuuttajärjestelmä perustui pääasiallisesti seuraaviin neljään asetukseen:

— yhteisessä maatalouspolitiikassa sovellettavista muuntokursseista ja laskentayksiköstä 28 päivänä joulukuuta 1992 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 3813/92 (EYVL L 387, s. 1), sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna 23.1.1995 annetulla neuvoston asetuksella N:o 150/95 (EYVL L 22, s. 1)

— tiettyjä valuuttoja koskevaan muuntokurssien alenemiseen liittyvistä hyvityksistä 29 päivänä kesäkuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1527/95 (EYVL L 148, s. 1)

— maatalouden muuntokurssien huomattavaan alenemiseen liittyvistä hyvityksistä ennen 1 päivää heinäkuuta 1996 18 päivänä joulukuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2990/95 (EYVL L 312, s. 7), sellaisena kuin se on muutettuna 23.7.1996 annetulla neuvoston asetuksella N:o 1451/96 (EYVL L 187, s. 1)

— maataloustuloihin vaikuttavaa merkittävää arvon alenemista koskevien toimenpiteiden ja hyvitysten määrittämisestä 22 päivänä huhtikuuta 1997 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 724/97 (EYVL L 108, s. 9), sellaisena kuin se on muutettuna 20.4.1998 annetulla neuvoston asetuksella N:o 942/98 (EYVL L 132, s. 1).

4 Mitä tulee erityisesti tukiin, jotka lasketaan kiinteämääräisesti hehtaarien lukumäärän tai karjan pääluvun perusteella ja joita yleisesti kutsutaan suoriksi tuiksi, asetuksen N:o 1527/95 3 artiklassa säädetään, että 23.6.1995 sovellettavat maatalouspolitiikan muuntokurssit pysyvät muuttumattomina 1.1.1999 saakka. Myöhemmin annetut asetukset sisälsivät vastaavanlaiset säännökset maatalouden muuntokurssien jäädyttämisestä 1.1.1999 saakka.

5 Euron käyttöönoton jälkeen maatalouden valuuttajärjestelmä menetti merkityksensä niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ottivat tämän valuutan käyttöön perustamissopimuksen mukaisesti (jäljempänä osallistuvat jäsenvaltiot). Niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät perustamissopimuksen mukaisesti ottaneet käyttöön euroa (jäljempänä ulkopuoliset jäsenvaltiot), yhteisön lainsäätäjä on päättänyt poistaa erityiset maatalouden muuntokurssit ja ottaa käyttöön uuden, eri periaatteisiin perustuvan maatalouden valuuttajärjestelmän.

6 Tämän mukaisesti maatalouden euromääräisestä valuuttajärjestelmästä 15 päivänä joulukuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2799/98 (EYVL L 349, s. 1) 2 artiklan 1 ja 2 kohdassa todetaan seuraavaa:

"1. Yhteisen maatalouspolitiikan oikeudellisissa välineissä vahvistetut hinnat ja määrät ilmaistaan euroina.

2. Osallistuvissa jäsenvaltioissa ne myönnetään tai peritään euroina. Muissa jäsenvaltioissa ne muunnetaan valuuttakurssin avulla niiden kansalliseksi valuutaksi ja myönnetään tai peritään kansallisena valuuttana, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 8 artiklan soveltamista."

7 Tämän asetuksen 5 artiklassa säädetään suorien tukien osalta seuraavaa:

"1. Jos määräytymisperusteen määräytymispäivänä sovellettava valuuttakurssi, joka koskee:

— hehtaaria tai nautayksikköä kohti määritettyä kiinteämääräistä tukea,

tai

— lampaasta tai vuohesta maksettavaa palkkiota,

tai

— rakenne- tai ympäristötukea,

on alhaisempi kuin aiemmin sovellettu kurssi, kyseinen jäsenvaltio voi myöntää maanviljelijöille tasaustukea kolmena peräkkäisenä 12 kuukauden eränä, jotka alkavat määräytymisperusteen päivänä.

Tasaustuki on myönnettävä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tukien, palkkioiden ja määrien lisäksi.

2. Tasaustuen ensimmäisen erän enimmäismäärä vahvistetaan 9 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti koko kyseiselle jäsenvaltiolle tämän asetuksen liitteessä olevan 4 kohdan mukaisesti. Jäsenvaltio voi kuitenkin päättää, että tukea ei myönnetä, jos määrä vastaa vähempää kuin 0,5 prosentin vähennystä.

3. Tuen toisen ja kolmannen erän määrää vähennetään suhteessa edelliseen erään vähintään kolmanneksella ensimmäisessä erässä myönnetystä tuesta.

4. Tarvittaessa 3 kohdassa tarkoitettuja määriä vähennetään tai ne perutaan sen perusteella, miten toisen ja kolmannen erän ensimmäisenä päivänä todettujen valuuttakurssien kehittyminen vaikuttaa tuloihin.

5. Tätä artiklaa ei sovelleta määriin, joihin on sovellettu uutta kurssia alhaisempaa kurssia viimeksi mainitun voimaantuloa edeltäneen 24 kuukauden aikana."

8 Siirtymätoimenpiteistä euron käyttöönottamiseksi yhteisessä maatalouspolitiikassa 15 päivänä joulukuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2800/98 (EYVL L 349, s. 8) 3 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos muuntokurssi, jolla euro muunnetaan kansalliseksi rahayksiköksi, tai vaihtokurssi, jota määräytymisperusteena pidettävänä päivänä vuonna 1999 sovelletaan:

— hehtaaria tai nautayksikköä kohti määritettyyn kiinteämääräiseen tukeen,

tai

— lampaasta tai vuohesta maksettavaan palkkioon,

tai

— rakenne- tai ympäristötukeen,

on alhaisempi kuin aiemmin sovellettu kurssi, myönnetään tasaustukea.

Tuki lasketaan asetuksen (EY) N:o 2799/98 5 artiklan mukaisesti.

Poiketen siitä, mitä kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan toisessa luetelmakohdassa säädetään, yhteisön osuus on ensimmäisenä vuonna 100 prosenttia."

9 Asetukset N:o 2799/98 ja N:o 2800/98 on pantu täytäntöön maatalouden euromääräisen valuuttajärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maatalousalalla 22 päivänä joulukuuta 1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2808/98 (EYVL L 349, s. 36) ja euron käyttöönottamiseksi yhteisessä maatalouspolitiikassa annettujen siirtymätoimenpiteiden soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä joulukuuta 1998 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 2813/98 (EYVL L 349, s. 48).

10 Asetuksen N:o 2813/98 4—7 artiklassa vahvistetaan asetuksen N:o 2800/98 3 artiklassa tarkoitetun tasaustuen myöntämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

11 Asetuksen N:o 2813/98 4 artiklan 2 kohdan mukaan tällaisen tasaustuen enimmäismäärät määritetään asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

12 Asetuksen N:o 2813/98 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Tuen enimmäismäärä muunnetaan osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliseksi valuutaksi neuvoston perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti vahvistamia peruuttamattomasti kiinnitettyjä muuntokursseja käyttäen ja euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansalliseksi valuutaksi määräytymisperusteen tapahtumapäivänä voimassa olevaa valuuttakurssia käyttäen."

13 Tämän asetuksen 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Edellä 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tasaustuen enimmäismäärä, joka johtuu 1 päivään tammikuuta 1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta, korotetaan 5 artiklassa tarkoitetun kurssin ja edellä mainitun maatalouden muuntokurssin välisen suhteen käänteisluvulla."

14 Komissio on vahvistanut riidanalaisessa asetuksessa tasaustuen enimmäismäärät niiden suorien tukien osalta, joiden määräytymisperusteen päivä oli 1.7.1999. Tässä yhteydessä komissio ei ollut soveltanut asetuksen N:o 2813/98 6 artiklassa tarkoitettua korotusta.

Pääasia

Ensimmäinen kanneperuste

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

15 Italian hallitus väittää, että riidanalainen asetus rikkoo asetuksen N:o 2813/98 6 artiklaa, jossa on säädetty yleisestä säännöstä, jota sovelletaan kaikkiin suoriin tukiin, joihin maatalouden muuntokurssien jäädyttäminen on vaikuttanut, riippumatta sen määräytymisperusteen tapahtumahetkestä, jonka perusteella oikeus tukien saamiseen syntyi. Koska tämä sääntö on selkeä ja yksiselitteinen, ei käytetyn sanamuodon omaa merkitystä voida syrjäyttää sellaisella tulkinnalla, joka perustuu yhteisön lainsäätäjän väitettyyn erilaiseen tarkoitukseen.

16 Riidanalaisella asetuksella rikotaan myös asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan ja asetuksen N:o 2800/98 3 artiklan säännöksiä yhdessä, koska siinä estetään täysimääräisen korvauksen saaminen tulonmenetyksistä, jotka ovat aiheutuneet tukien maksussa käytettävän kansallisen rahayksikön tai kansallisen valuutan merkittävästä revalvaatiosta.

17 Lisäksi riidanalaista asetusta annettaessa tapahtuneiden perusteluvelvollisuuden laiminlyönnin ja harkintavallan väärinkäytön tulisi myös johtaa sen kumoamiseen.

18 Komissio vastaa tähän ensimmäiseen kanneperusteeseen korostaen sitä, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklassa säädetään poikkeussäännöstä, jota sovelletaan vain suoriin tukiin, joiden osalta oli käytössä jäädytetty maatalouden muuntokurssi ja joiden määräytymisperuste oli 1.1.1999.

19 Kansallisen valuutan maksettavien suorien tukien määrän varmistamiseksi on asetuksen N:o 1527/95 3 artiklassa ja myöhempien asetusten vastaavissa säännöksissä säädetty maatalouden muuntokurssien säilyttämisestä 1.1.1999 saakka, kyseinen päivä mukaan lukien.

20 Koska EY:n perustamissopimuksen 109 l artiklan 4 kohdan (josta on tullut EY 123 artiklan 4 kohta) määrätään, että rahaliiton kolmannen vaiheen alussa yhtenäisvaluutta korvaa osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat vaihtokurssilla, jonka neuvosto on lopullisesti vahvistanut, komissio on mielestään ollut velvollinen soveltamaan tätä kurssia, kuten se on tehnyt asetuksen N:o 2813/98 5 artiklassa. Näin ollen, vaikka oli säädetty sellaisen tasaustuen myöntämisestä, joka on yhtä suuri kuin jäädytetyn maatalouden muuntokurssin ja uuden kurssin välinen erotus, euroin laskettu tasaustuen määrä oli välttämättä muunnettava käyttäen uutta kurssia. Tämän uutta kurssia soveltamalla tapahtuneen muuntamisen seurauksena oli sellaisen tukimäärän myöntäminen, ilmaistuna kansallisena valuuttayksikkönä tai kansallisena valuuttana, joka oli alhaisempi kuin se, joka olisi saatu tulokseksi jäädytettyä maatalouden muuntokurssia käyttäen.

21 Tästä tilanteesta syntyi komission mukaan perusteltua luottamusta koskeva ongelma, koska neuvosto oli aikaisemmin taannut maatalouden muuntokurssien jäädyttämisen 1.1.1999 saakka. Tämän päivän huomioonottaminen oli ollut erityisen tärkeää, koska monien suorien tukien määräytymisperuste oli 1.1.1999. Juuri tämän ongelman korjaamiseksi oli annettu asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan säännös. Taloudellisilla toimijoilla ei sen sijaan, vastoin Italian hallituksen väitettä, voinut olla pienintäkään perusteltua luottamusta niiden kurssien osalta, joita sovellettaisiin sellaisiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste oli myöhemmin kuin 1.1.1999. Kurssejahan ei ollut jäädytetty tuon päivämäärän jälkeiseltä ajalta ja kukaan ei voinut ennustaa kursseja, joita tultaisiin soveltamaan mainittuihin tukiin.

22 Tätä systemaattista tulkintaa vahvistaa asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan sanamuodon mukainen tulkinta. Niiden suorien tukien osalta, joiden määräytymisperuste oli 1.1.1999 jälkeen, ei voida väittää, että tasaustuki on seurausta 1.1.1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta. Tässä

tapauksessa tasaustuen maksaminen on seurausta määräytymisperusteen tapahtumapäivänä sovellettavasta kurssista, toisin sanoen kehityksestä kurssissa, joka ei enää ollut jäädytetty.

23 Komissio lisää olevan selvää, että asetusta N:o 2813/98 sovelletaan ainoastaan sellaisiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste on vuonna 1999. Jos Italian hallituksen väitteen mukaisesti tämän asetuksen 6 artiklaa olisi pitänyt soveltaa kaikkiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste oli kyseisen vuoden aikana, olisi ollut tarpeetonta täsmentää, että tämä säännös koski tukea, "joka johtuu 1.1.1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta".

24 Tästä komission mukaan seuraa, että riidanalaista asetusta annettaessa ei ollut syytä soveltaa asetuksen N:o 2813/98 6 artiklaa. Komissio ei ole näin ollen rikkonut kyseistä säännöstä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

25 On todettava, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan sanamuoto aiheuttaa tulkintavaikeuksia.

26 Yhtäältä on nimittäin totta, kuten Italian hallitus korostaa, että tässä säännöksessä ei viitata sen soveltamisalan määrittämiseksi määräytymisperusteen päivämäärään, mikä puhuu sen puolesta, että sitä sovelletaan kaikkiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste on ollut vuonna 1999.

27 Toisaalta on myös totta, kuten komissio korostaa, että tällainen yleinen soveltaminen tekisi tarpeettomaksi täsmennyksen, jonka mukaan tasaustuen maksamisen tulisi aiheutua 1.1.1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta.

28 Tässä tilanteessa on muistettava, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan silloin, kun yhteisön oikeuden säännöstä voidaan tulkita usealla tavalla, etusija on annettava tulkinnalle, jolla voidaan varmistaa säännöksen tehokas vaikutus (ks. mm. asia C-434/97, komissio v. Ranska, tuomio 24.2.2000, Kok. 2000, s. I-1129, 21 kohta).

29 Tässä suhteessa komissio on esittänyt vakuuttavasti, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan tarkoituksena on kunnioittaa taloudellisten toimijoiden perusteltua luottamusta maatalouden muuntokurssien jäädyttämiseen, jota oli säädetty sovellettavan 1.1.1999 saakka. Italian hallitus ei ole kyseenalaistanut tätä tavoitetta, mutta se on korostanut, että tällainen perusteltu luottamus oli olemassa myös niiden suorien tukien osalta, joiden määräytymisperuste oli myöhemmin.

30 Tätä jälkimmäistä väitettä ei kuitenkaan voida hyväksyä. Säännöksissä, joissa säädetään maatalouden muuntokurssin jäädyttämisestä 1.1.1999 saakka, ei ole annettu taloudellisille toimijoille mitään takeita, joiden nojalla perusteltu luottamus suorien tukien myöhempään kehitykseen olisi voinut syntyä.

31 Tästä seuraa, että komission esittämä tulkinta, jonka mukaan asetuksen N:o 2813/98 6 artikla on ainoastaan sellaisiin suoriin tukiin sovellettava poikkeussääntö, joiden määräytymisperuste on ollut 1.1.1999, vastaa tämän säännöksen tarkoitusta.

32 Koska tämä asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan tulkinta ei ole vastoin sen sanamuotoa, se on hyväksyttävä, jos mainittu säännös on yhteensopiva sen asiaa koskevan lainsäädännön kanssa, johon se liittyy.

33 Tässä suhteessa on huomattava, että asetuksen N:o 2813/98 4 artiklan mukaisesti asetuksen 6 artikla kuuluu asetuksen N:o 2800/98 3 artiklassa tarkoitetun tasaustuen myöntämistä koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin. Tässä jälkimmäisessä säännöksessä viitataan tuen määrän laskennan osalta asetuksen N:o 2799/98 5 artiklaan.

34 Näissä neuvoston antamien asetusten N:o 2799/98 ja N:o 2800/98 artikloissa ei periaatteessa myönnetä komissiolle valtaa poiketa sovellettavista tuen määrän laskentatavoista.

35 Perustellun luottamuksen kunnioittamisen yleinen periaate koski kuitenkin yhtä hyvin neuvostoa sen antaessa asetukset N:o 2799/98 ja N:o 2800/98 kuin komissiota sen täytäntöönpannessa nämä asetukset.

36 Näin ollen yhtäältä perustellun luottamuksen kunnioittamisen periaate velvoitti komission myöntämään niiden suorien tukien osalta, joiden määräytymisperuste oli 1.1.1999, asetuksen N:o 2813/98 6 artiklassa säädetyn korotuksen. Toisaalta komissio ei voinut asetusten N:o 2799/98 ja N:o 2800/98 säännöksiä rikkomatta myöntää tätä korotusta niiden suorien tukien osalta, joiden määräytymisperuste oli myöhempänä päivänä.

37 Yleisen tulkintaperiaatteen mukaisesti säännöstä on tulkittava mahdollisuuksien mukaan tavalla, joka ei aseta sen pätevyyttä kyseenalaiseksi.

38 Edellä esitetystä seuraa, vastoin Italian hallituksen esittämää, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan ei voida tulkita olevan yleissääntö, joka soveltuisi kaikkiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste on ollut vuonna 1999, ja joka näin ollen soveltuisi myös riidanalaisessa asetuksessa tarkoitettuun tilanteeseen.

39 Italian hallitus ei ole muutoin esittänyt mitään seikkaa osoittaakseen, että riidanalaisella asetuksella rikottaisiin asetuksen N:o 2799/98 5 artiklaa ja asetuksen N:o 2800/98 3 artiklaa.

40 Lisäksi, koska riidanalaisessa asetuksessa vahvistetun tasaustuen enimmäismäärän laskennassa ei ole osoitettu mitään virhettä, ei harkintavaltaa voida sitäkään suuremmalla syyllä katsoa käytetyn kyseistä asetusta annettaessa väärin.

41 Riidanalaista asetusta annettaessa ei myöskään ole laiminlyöty perusteluvelvollisuutta. Perusteluvelvollisuuden noudattamista arvioitaessa riidanalaisen toimen sanamuodon lisäksi on nimittäin otettava huomioon myös asiayhteys ja kaikki kyseistä asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. asia C-122/94, komissio v. neuvosto, tuomio 29.2.1996, Kok. 1996, s. I-881, 29 kohta).

42 Käsiteltävässä asiassa riidanalainen asetus on asetusten N:o 2799/98, N:o 2800/98 ja N:o 2808/98, sellaisena kuin tämä on muutettuna 29.6.1999 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 1410/1999 (EYVL L 164, s. 53), yksinkertaisena täytäntöönpanotoimena riittävästi perusteltu tasaustuen enimmäismäärän laskennan osalta viittauksilla näiden asetusten eri säännöksiin, joissa säädetään mainitun laskennan yksityiskohtaisista säännöistä.

43 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

44 Toisessa kanneperusteessaan Italian hallitus arvostelee komissiota siitä, että se on loukannut EY 34 artiklaan kirjattua syrjintäkiellon periaatetta. Vastakohtana riidanalaista asetusta antaessaan tekemälleen valinnalle komissio on soveltanut asetuksen N:o 2813/98 6 artiklaa, kun se antoi 12.4.1999 asetuksen (EY) N:o 755/1999 euron muuntokursseista kansalliseksi rahayksiköksi tai 1 ja 3 päivänä tammikuuta 1999 sovellettavista valuuttakursseista johtuvien tasaustukien enimmäismäärän vahvistamisesta (EYVL L 98, s. 8). Tätä erilaista kohtelua, joka koski ainoastaan suoria tukia, joiden määräytymisperuste oli 1.1.1999, ei voida pitää perusteltuna.

45 Sillä, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklaa ei ole sovellettu myöskään suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste oli 3.1.1999, ei Italian mukaan ole merkitystä. Itse asiassa Italian tasavalta ei ole riitauttanut asetusta N:o 755/1999, koska tuet, joiden määräytymisperuste oli 3.1.1999, eivät koskeneet taloudellisia toimijoita Italiassa.

46 Komissio korostaa, että sen toimintatapa asetusta N:o 755/1999 annettaessa oli täysin yhteensopiva sen esittämän systemaattisen tulkinnan kanssa. Komissio oli nimittäin soveltanut asetuksen N:o 2813/98 6 artiklassa säädettyä korotusta ainoastaan niihin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste oli 1.1.1999, ja jättänyt soveltamisen ulkopuolelle ne suorat tuet, joiden määräytymisperuste oli 3.1.1999. Kun otetaan huomioon erityinen tilanne niiden tukien osalta, joiden

määräytymisperuste oli 1.1.1999, ei ollut syrjintäkiellon periaatteen vastaista myöntää niille erilainen kohtelu. Muuten toinen kanneperuste on täysin yhteneväinen ensimmäisen kanneperusteen kanssa eikä sitä pidä tutkia erikseen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

47 Toisessa kanneperusteessaan Italian hallitus arvostelee komissiota siitä, että se on asetuksessa N:o 755/1999 kohdellut suoria tukia, joiden määräytymisperuste oli 1.1.1999, eri tavalla kuin se on riidanalaisessa asetuksessa kohdellut suoria tukia, joiden määräytymisperuste oli 1.7.1999.

48 Ensimmäisen kanneperusteen tarkastelun aikana on kuitenkin todettu, että erilainen kohtelu oli välttämätöntä syistä, jotka koskevat taloudellisten toimijoiden perustellun luottamuksen kunnioittamista.

49 Tästä seuraa, että riidanalaisella asetuksella ei ole loukattu EY 34 artiklaan kirjattua syrjintäkiellon periaatetta.

50 Näin ollen myös toinen kanneperuste on hylättävä.

51 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanne on kokonaisuudessaan hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

52 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Italian tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

La Pergola Edward Jann

von Bahr Timmermans

Julistettiin Luxemburgissa 4 päivänä lokakuuta 2001.

R. Grass

kirjaaja

A. La Pergola

viidennen jaoston puheenjohtaja